

Poštnina plačana v gotovini.

ANGELČEK

SLOVENSKI MLADINI

Letnik 36

1927/28

Vsebina k 4. štev.: Lea Fatur: V mesto gredo za godce. — J. E. Bogomil: Deset vprašanj. — Jan. Langerholz: Medved. — Sid: To bi rad. (Pesem.) — Mirko Kunčič: Kako je že bilo? — Vanin: Anico boli zobek. (Pesem.) — Mirko Kunčič: Nesrečni Janezek. (Pesem.) — Črniški: Dragi Marijini otroci! — Uganke, skrivalice in drugo. — Rešitve 3. štev.

Razpis nagrade.

Kot nagrado za rešitev vseh zagonetk v Angelčku št. 4 razpisujemo: primerno mladinisko knjigo, kot si jo rešilec sam izbere, ali vezan Vrtec in Angelček 1922 ali vezan Vrtec in Angelček 1925/26 ali molitvenik »Pri Jezusu« (z zlato obrezo). Nagrado pa more dobiti le en rešilec, ki ga določi žreb.

Uprava Vrtca (Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 80) ima še nevezan Vrtec 1922 (Din 7), 1925 (Din 10), 1926 (Din 14), 1926/27 (Din 14), nevezan Angelček 1921 (Din 4), 1924 (Din 5), 1925 (Din 6), 1926 (Din 8), 1926/27 (Din 8), vezan Vrtec 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1926/27 in vezan Angelček 1919, 1921, 1922, 1924, 1925, 1926, 1926/27.

V Jugoslovanski knjigarni se dobe poleg navedenih še Vrtec (vezan) 1910, 1911, 1913—1917, 1921; Angelček (vezan) 1895, 1906, 1908, 1912—1916, 1923.

Dobe se še vse številke Vrtca in Angelčka 1927/28.
Vrtec s prilogom Angelček (10 številk) stane za leto 1927/28
Din 22, Angelček sam Din 8.

Urednik in izdajatelj: Jožef Volc, stolni kanonik v Ljubljani,
Pred škofijo št. 8.

Rokopisi in rešitve naj se pošiljajo na »Uredništvo Vrtca in Angelčka« v Ljubljani, Pred škofijo št. 8.

Naročnino sprejema »Uprava Vrtca in Angelčka« (dr. Jožef Demšar) v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 80. Čekovni račun uprave št. 10.470.

Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani Karel Čeč.

Gorko priporočamo lepo novoizšlo knjigo o hvaležnosti »Zvezde in cvetice«, ki jo je spisal ustanovitelj in dolgoletni urednik Angelčkov, pokojni profesor Kržič. Vsaka hiša, šola in sleherno društvo bi si jo moralo naročiti za svojo knjižnico, ker knjiga o hvaležnosti bo kakor solnce, kamor pride: vse bo poživila in prerodila. Naroča se pri Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Strani 304. Cena 25 dinarjev.

Za Miklavža in za božič je izdal naš marljivi sotrušnik g. Janko Samec zbirko pesmic »Za naše male«. Kdor jih bo čital, jih bo iz sreca vesel. Že v Novem rodu so vzbujale pesmi g. učitelja Sameca posebno pozornost. Naroča se lična knjižica v prodajalni H. Ničman, Ljubljana. Cena broš. izvodu 10 Din. — Sezite po njej!

Zagonetke v Angelčku št. 3. so prav rešili. Viktor Slemešnik, Slovenjgradec; Čeh Emil, Maribor; Mici Šuster, Ivica Ortl, Zofči Marovt, Maks Gruden; Marija Češnik, Vidmajer, Lolgar, Pintar, Vidic, Pajk, Kraflič, Kraupner, Prezelj; Ána Graher, Kristan, Pleterski, Jan Kranjc, Gračner Amalija, Dušak Terezija, Pavla Cokan, Kajtna, Lešnik Cecilija, König Margareta, Basle Angela, Kukovec Zlatka, Sivka Štefaniča, Junger Katarina in Margareta, Premšak Dagmar, Zidanšek Sonja, Pasnik Ljudmila, Krašovec Uršula, Kotovšek Justina, Likovnik Jožefa, Celje; Peter Haber, Julči in Franci Šuster, Polzela; Ivan Šmid, Franc Gogola, Rudolf Hlebec, Viktor Kregar, Št. Vid nad Ljubljano; Pepca Lampret, Vera Jug, Primož Boncelj, Ivan Čampa, Ljubljana; Macun Milica, Ptuj; Arko Vojko, Vižmarje; Anton Sova, Črni vrh p. Polhov Gradec; Anton Štojdohar, Vinko Beličič, Novo mesto; Blaž Kržišnik, Poljane n. Škofjo Loko; Angela, Iva Dolenc, Bukovščica; Majda in Smiljan Jerin, Celje; Watzak Jarmira v Kočevju. — Žreb je določil nagrado Petru Haberju.

Beseda ugankarjem.

Nekaj vas moram danes prositi. Zlasti tiste, ki ste dobre glave in dobrega sreca. Med našim narodom je dosti ugank, ki niso še nikjer napisane, pa so tako dobre. Še boljše, kakor je tista: luknjica pri luknjici, pa vendar vodo drži. V vsakem kraju imajo drugačne. Zdajle bo kmalu zima. Po mnogih hišah si boste dolge zimske večere krajšali s tako ugankarsko kramo. Vi tse pa usedite, pero ali svinčnik v roko, pa jih zapišite: uganko samo in rešitev. Takole sredi zime jih pa nam pošljite. Kar bo dobrega, bomo vse porabili in jih povedali še drugim.

Pravtako imajo po raznih krajih vsakovrstne igre, ki kažejo kolikortoliko ugankarski značaj. Igre z užigalicami, igre s fižoli, z orehi... Popišite nam take igre in jih pošljite. Narodno blago ohranite.

J. L.

Lea Fatur:

V mesto gredo za godce.

Star, ves zdelan, je ležal pes Belec na solncu. Zgenil se je, ko je slišal skozi okno gospodarjev glas. Gospodar je pravil gospodinji:
»Belca odpeljem jutri h konjaču. Tatov ne sliši več, volkov ne more prijemati, ker nima zob — zakaj bi ga še redili?«

»Prav!« je rekla gospodinja. »Res je bil dober pes, ali zdaj nam je samo v napoto. Bojim se, da bi stekel in nas oklal.«

Belec se je stresel žalosti in je zastokal. »To mi je plačilo! Vse življenje sem zvesto služil hiši, otroka sem rešil iz volčjih šap — zdaj pa še močnika nisem vreden.«

Pa bi bil še rad živel. »Za delo res nisem,« — je ugibal — »ali glas imam še vedno močan; vselej sem prelajal vse pse v vasi. Že vem, kaj naredim: v mesto pojdem za piskača. Tem se dobro godi: ljudje jim dajo radi kako kost.«

Kar spravil se je na pot. Krenil je skozi vas in videl velikega petelina na strehi, ki je napenjjal grlo, da dobi iz njega najglasnejši »kikeriki« ...

»Kaj pa se dereš tako, ti bahatoper?« ga je vprašal pes porogljivo. Petelin je spustil svoj

svetli rep in zagolčal: »Jutri me hoče gospodinja zaklati, ker je njen god. Že dve leti vodim in branim kokoši in zdaj bom v zahvalo ob glavo.«

»Ne dajaj glave!« mu pravi pes. »Lep glas imaš, pojdi z menoj v mesto k piskačem!«

»Ta je pa prava!« se razveseli petelin in zleti Belcu na glavo. Potujeta potem skupaj in se pritožujeta čez nehvaležnost svojih gospodarjev. Prideta tako mimo dvorišča, kjer je ležala v rešetu, polnem perja, vsa pretegnjena črna, stara mačka. Milo je zamijavkala v popotnika.

»Kaj pa kaj, teta sivka?« je zalajal vanjo Belec. Žalostna je potožila: »Koliko miši sem polovila pri tej hiši, še podgan sem se lotevala — zdaj pa: gospodinja je rekla hlapčku: Še nocoj jo utopi, ne morem je več gledati, pretegnjenke mačje.«

»Mar boš čakala? Kar z nama v mesto!« ji pravi pes. »Godci bomo. Ti boš tenko prilagala najinemu glasu — dosti bo kosti za nas vse.«

»Vsi načelniki mislijo samo nase,« poočita psu petelin, »ali bo tudi kaj črvov, gosenic in hroščev?«

»Zakaj pa uživaš golazen? Kost in meso — to je jed!«

»Mijav, mijav, meso pobrav!« pritrdi psu mačka. Šli so potem naprej po božjem svetu in so prišli mimo kupa gnoja za velikim dvoriščem. Tam je ležal osliček, ves zgaran in stolčen. Povesil je ušesa in se zamislil sam vase. Pes ga je sunil.

»O gerí, gerí!¹ Kaj si se razvalil kakor hraستова klada?«

¹ Tako priganjajo na Goriškem osle.

»Ljudi premišljujem,« reče osliček in dvigne glavo. »Poslušaj in razsodi: nosim jaz osel v mlin, hodim po drva v goro, za hrano kaka bilka ob potu — za priboljšek palica... Zdaj pa, ko ne zmagujem več, pa v mesnico! Salame bodo delali iz mene!«

»Beži, beži! Kar z nami pojdi, saj nam je treba četrtega glasu. Ti boš čez jemal. Godci bomo in še mestni!«

Osliček se je veselo skobacal raz gnoj, se očedil, in šli so naprej. Prišla je noč, in oni do gozda. Kje naj spijo? Petelin pravi: »Jaz zletim na vrh smreke.« Mačka: »Jaz se bom stisnila v ptičje gnezdo.« Osel pravi: »Tam je kup dračja, tam se povalam.« Pes pa: »Načelnikova dolžnost je, da varuje podložnike — jaz ne bom spal.«

Pes Belec je čuval in lajal v sitne zvezde, ki se delajo tako, kakor bi hotele dol pasti — in to draži vsakega poštenega psa. Naenkrat — »Nisi slišal?« mu zakliče petelin.

»Belec, načelnik! Luč vidim...«

»Kjer je luč, so tudi ljudje. Na noge! Bomo prosili prenočišča. Petelin, kaži nam pot!«

Petelin je letal od drevesa do drevesa in je pripeljal svoje tovariše do hiše v gozdu. Okna so bila odprta, slišal se je krik in petje, žlice so rožljale in kupice žvenketale.

»Tukaj bo dobro,« se je oddahnil pes. »Poglej, petelinec, kakšni ljudje so notri!«

Petelin je pogledal raz drevo v hišo. Pojasnil je: »Roparji so! Na mizi je polno zlata, mesa, šarteljnov in vina.«

»Posvetujmo se,« je velel pes. »Roparjev ne kaže prosi, bolje jih bo preplašiti. Poslušajte!

Osel, ti se postavi s sprednjima nogama na okensko polico, jaz skočim na tvoj hrbet, mačka na moj hrbet, petelin pa mački na glavo. Ko bom dal znamenje, najbolj divje zakričite, pa skočimo noter in za mizo!«

Naredili so tako. Pes je vpil: »Hov! Hov!« Osel: »Ija! Mačka: »Gav!« Petelin: »Pik! Kik!«

To je bilo tako strašno, da so poskočili roparji od mize. Ko je pa še priletela noter grozna pošast, so vpili roparji: »Duhovi! Strahovi! Sodni dan!« Bežali so in zapustili vse.

Štirje godci so se pa vsedli po svoje k mizi in so večerjali. Bilo je dovolj mesa, kruha, salate, tako si je izbral vsak, kar je želel.

Ko so se navečerjali, so si poiskali ležišča. Petelin je zletel na vrh svinjaka, osel se je vlegel na listje pri dvoriščnih vratih, pes za hišna vrata in mačka na ognjišče.

Roparji pa so ostali v bližini in so opazovali hišo. »Tema je v hiši in vse je tiho,« je rekel glavar. »Pojdi, ti Robavs, in poglej, če je varno, da se vrnemo!«

Robavs je prišel do ognjišča in je hotel razbrskati pepel,¹ da prižge trsko. Mačka je pogledala vanj, mislil je, da so svetle oči žerjavica in je pograbil... O joj! Mačka se je zakadila Robavsu s kremlji v obraz...

Tekel je iz hiše. Pes se je zbudil in ga je ugriznil v meča. Tekel je z dvorišča, tam ga je osel z nogo po kolenu; petelin pa, prestrašen, se je drl na svinjaku.

Brez sape je pritekel Robavs k tovarišem. Pravil jim je: »Ne moremo več v hišo! Na ognji-

¹ Takrat še ni bilo žveplenk.

šču sedi coprnica, ki mi je hotela izpraskati oči.
Za vrati čuva birič, ki me je hotel prijeti. Na dvorišču je rabelj, ki me je udaril s sekiro po kolenih, sodnik pa je klical s strašnim glasom:
»Kar daj ga! Kar daj ga!«

Nikdar več se niso vrnili roparji v hišo. Štirje prijatelji-godci pa so živeli v lepi slogi in brez skrbi še dolga leta le-tam.

(Prosto po: Die vier Bremer Musikanten.)

J. E. Bogomil:

Deset vprašanj.

4. Kaj najrajši jeste in pijete?

V duhu vas kar slišim, kako naštivate raznovrstne jedi: dobre, boljše in še najboljše. In prav tako raznovrstne pijače. Vse »Angelčkove« predale bi lahko napolnili z vašimi naštevanji. Vam bi pa usta kar sama lezla narazen, in v očeh bi se vam bliskalo od samega hrepenenja po bogato obloženih mizah.

Kaj torej najrajši jeste?

Okus je različen. Kar ima Peter rad, za to Janezek ne mara. In Minka hvali to, kar graja Ivanka. Mnogim so všeč le sladka jedila, pa sanjajo o piškotih, o tortah, poticah in kakor je še takih dobrot. Poznamo pa spet take, ki jim sladka jedila niso nič po godu. In spet poznamo take, ki jim je meso nad vse ljuba jed. Pa bodo prišli spet drugi in rekli: »Kaj to! Močnate jedi so nekaj vredne. Štruklji in cmoki, žganci in kaša: to odtehta vse druge jedi.«

S sadjem pa menda niste nikjer skregani? Pa vendor ima vsak sadež svoj čas. Kako mikavne so v zgodnji spomladi češnje in jagode! V poletju pa zgodnje hruške in češaplje in slive! Pozimi imajo pa glavno besedo jabolka in pozne hruške.

Kruh ima svojo veljavno skozi leto in dan. Kako pridno ga meljete! In kako poželjivo gleda vaše oko,

če vam doma pravijo: »Kruhek spi.« Glejte pa, da ga boste tudi čedno jedli! Ne da bi drobtine ležale okrog in okrog vas.

Spet druga jedila so taka, da jih imamo radi le ob gotovem času. Hladna jedila so primerna v poletni vročini, pozimi bi nas pa že naprej stresal mraz, če bi nam prinesli na mizo vso premrlo salato. Klobase so veselje zimskih dni, zlasti krvave in jetrne; v poletju bi se pa prehitro pokvarile — zato niso dobre.

Ob večjih praznikih pa radi vidimo, da pridejo na mizo najbolj izbrana jedila. Prav! Naj se tudi pri žlici pozna, da so prazniki nekaj imenitnega. In bel kruh ob praznikih, medtem ko natepamo med letom črnega: tudi to po svoje povzdiguje praznike. Krofi za pustni večer in flancati na semanji dan in kolač o veliki noči kakor tudi pleče: vse to mora biti, in če bi tega ne bilo, kako bi se vi na same svete praznike grdo držali!

Oh jej! Mislimo, da smo se že nekaterim zamerili! Prosim odpuščanja. Kdaj bo prišel na vrsto ta preljubi kofetek? Saj vemo, da vas več kot polovica ne more živeti brez njega. Kofetek, pa malo (precej?) cukerčka, pa še malo smetanice povrhu in kos belega kruha zraven: oh, če ni to pol življenja?

Kofetek je pa že tudi malo pihača. So pa še druge pihače.

Z vodo bi začeli, pa ne vemo, če bo vsem prav? Toda kar zadovoljni bodimo, da jo imamo! Kozarec hladne studenčnice je kakor blagoslov božji za žejno grlo. O, pa vam privoščimo tudi skodelico sladkega mleka, če vam je bolj všeč; tudi kislega vam Bog blagoslovi, če ga hočete podrobiti. Pokalica, malinovec in razni sadni sokovi vam tudi ugajajo? Prav! Nič nimamo zoper to.

Kaj pa opojne pihače? Žganje, vino, pivo in druge take brozge? Morebiti že tudi koga izmed vas begajo? Kdo ve, če nima že kdo izmed vas v dnu srca skritega hrepenenja po tem, da bi bil vsaj enkrat pijan? O, to bi bilo grdo! Bog vas obvari! Najbolj bo prav, če ste z opojnimi pihačami za vse življenje skregani,

Tudi, če vam jih ponujajo ali vas celo silijo z njimi, jih odklonite vljudno: »To ni zame!« Videli boste, kako bo vélike sram, da ste vi bolj pametni kot oni.

Želimo vam, da bi d o l g o č a s a zdravi jedli vse tiste jedi, ki so vam najbolj všeč, in da bi zdravi pili samo zdrave pijače. Zato vam pa na vso moč priporočamo ljubo zmernost v jedi in pijači. Ne preveč jesti in ne preveč piti! Tudi ne naprej in naprej samo za eno in isto jed prositi! Jedila naj se primerno vrsté, pa bo najbolj prav. In pa vsako jed dobro prežvečite! Ne radi dobrote kar v kosih požirati! Naj pride tudi želodec do svojih pravic, da bo lahko prebavljal.

Vsem milim naročnikom in naročnicam in prijateljicam in prijateljem Angelčkovim: »Dober tek!«

Jan. Langerholz:

Medved.

Stanka je že nekaj čula o medvedih. Veliki so menda, kosmati tudi, pa kremplje imajo na nogah in ostre zobe v gobcu. Pozimi niso skoro nič nevarni, ker spe; poleti bi pa medveda Stanka nerada srečala v gozdu. Kaj, ko bi jo raztrgal in pohrustal? Kdo bi potem mami nagajal, kdo bi Tončka dražil?

Stanka je imela tudi bratca Vinka. Vinko je bil pa že kos učenjaka: bil je namreč v prvi šoli v Ljubljani. V solo je hodil, pa na sprehod je tudi včasih šel, in vkljub učenjaku, ki se je že skrival v njegovi koži, je bilo v njem le še toliko otroka, da se je rad ustavljal pred tistimi izložbami, kjer so prodajali igrače.

O Vseh svetih je bil doma, pa je Stanki pravil, kakšne igrače so naprodaj v Ljubljani. Tiste dni se je Stanki vnela želja po medvedu. Da, tak medved, tak bi pa bil zanjo! Ravno tak kakor živ, samo malo manjši! Če bi ga malo pritisnila, bi pa kar zapel... To bi bil medved, ki bi pel! Živ medved gode, ljubljanski bi pa pel!

»Medved, medved, medved,« ji je potem govoril jeziček, dokler ga na Miklavžovo jutro res ni zagle-dala med darili.

»Medved! Joj, medved!«

Pritisnila ga je, pa je zapel... Lepo sicer tisto petje ni bilo, a kdo bo od medveda pričakoval, da bi lepo pel?

Medved je pel, in Ivanka je bilo njegovo petje zelo po volji. Vedno sta bila skupaj, podnevi pri igri, ponoči v postelji. Krepko ga je držala v rokah, dokler ni zaspala, in menda nevede ali pa v sanjah še pri-tiskala na medvedov hrbet. Medved je pa pel in pel, dokler mu ni glas odpovedal. Ko je pa medved postal mutast, je moral med staro šaro, kamor je šlo že toliko igrač pred njim in jih bo šlo še nekaj za njim.

Je je šlo nime zelenj, solenih her kakor
za kričecim žentrovju Sid :

Katere so Šolice? I preznotu po-
pršljano so klicali

To bi rad!

Angel, škof in škrat:
Otok, kaj bi rad?

Angel, ti me škrata vari!

Saj ljubiš male.

Nikolaj, ti me pa obdari:

Jutri zjutraj polni

kot košara tale

naj bodo vsi pehari!

To bi rad!

Mirko Kunčič:

Kako je že bilo?

Pozlatila je zarja rožam v poljani glavice rosne — in škrjanček je prešerno skozi okno pokukal, zagostolel:

»Ali mi ne vstaneš brž, zaspane! Viš ga lenuha! Spi ko polh, sanja ko dete. Kdo bo pa žel...?«

Petelinčku na gredi pa se je zdelo za malo, da ga je z budnico prehitel tujec-pritepenec. Brž je skočil na plot, mogočno razkošatil peruti, junaško pomigal z grebenom, zamižal... in se s presunljivim glasom pobahal:

»Kikeriki, kikeriki! Tri ure že kličem, oznanjam dan: Kmetič vstani! Kmetič na plan! — Kikeriki, kikeriki! Škrjanček-zaspanček še v toplem gnezdecu spi...«

Začudil se je škrjanček nad to predrznostjo in se močno razhudil:

»Ljudje božji, škrjanček laže! Zasluži, da mu ženjica par gorkih primaže... Petelinček-potepinček je komaj s kokoši vstal!«

Zablestela je pisana ruta na pragu hišice bele, zlat dež se je usul iz širokega predpasnika, in nežne besede so zavabile:

»Pi pi pi! Na, putka, čopka moja ljubka, na!«

Zavreščale so kokoši, priběžale od vseh strani in na vso sapo pozdravljal svojo dobrotnico:

»Ko ko ko — — mati — — ko ko ko — dak!«

Žurno so pričele zobati sladko pičo, in še vrabčki-tihotapčki so dobili svoj delež... .

Jutro se je razbohotilo v svoji krasoti.

Odšel je kmetič z ženjicami na polje. Zašumelo je rumeno pšenično klasje, zaječalo... in že se je pod ostrimi srpi ženjic trumoma usipalo na tla. Spretne ročice so ga povezale v snope in naložile. Potegnili so voliči vsi potni in zasopli, zaškripale so osi pri vozovih, zapokal je bič veselo pesem skozi kristalnočisti zrak — pok! — — in še enkrat — pok! — — in

že je šlo mimo zelenih senožeti in solnčnih brd kakor razkošnemu ženitovanju nasproti — — —

Kašče so zehale od dolgočasja in praznote; ne prestano so klicale in vabile k sebi...

Gospodar si je zasenčil z dlanjo oči, premeril s ponosnim, ljubečim pogledom prostrano polje okrog svoje hiše, in toplo in blagodejno mu je leglo na srce. Žarek neskončne sreče se mu je razlil preko razdrapanega obraza in ga vsega raznežil.

»Vse to je moja last! Ej, domek moj ljubi! Žito moje — moj zaklad!«

Že je čul v svojem svetlem snu zamolklo pokanje grčavih cepcev, ki mlatijo posušeno žito; preglušuječe hreščanje mlinskih koles, ki meljejo debela zrna; pritajeno šumenje dišeče moke, ki jo siplje orjaški mlinar v ogromne vreče...

Njegova ženka pa je stala vsa ogorela in delavna na pragu, mela si v zadovoljstvu žuljave roke in v mislih že premetavala s težkim loparjem testo iz prebele pšeničke — za sladke božične štruklje, potičke...

Ej, človek bi skoprnel od blaženstva!

Otročički moji ljubi, prijateljčki moji mili — prazniki so blizu! Prišel bo božiček ves dober in blag, prišel bo in obdaril vse one, ki jim niso dušice umazane od črnih grehov. Jaslice v kotu, drevesce na mizi — to bo veselje, to bo prelest! — —

Otročički moji ljubi, ali kaj mislite na tisti čas?

Vanin:

Anico boli zobek.

Glejte no, Anica v solzah je vsa:

biserčki z ličic lijó ji na tla!

Kaj pa je, da ji zapustil je smeh
usteca rdeča, da ni ga v očeh?

Danes boli našo Anico zob:

majcen možiček je v njem, grd in grob,
s kladvecem tolče na zobek hudo,
dolgo že neče iz njega — kaj bo?

Ojoj! — Na angelčka zlatega, veš,

Anica, zdaj pozabiti ne smeš!

Prosi Boga lahko angelček tvoj:

„Anici iz zobka naj mož gre takoj!“

Mirko Kunčič:

Nesrečni Janezek.

Spečemu Janezku čofnil na nosek
križasti pajek je s stropa — štrbunk!

Janezek mahnil je z roko, in pajek
s sabo odnesel par krepkih je bunk.

Močno okregal je Janezka dedek:

„Bolj si okornega uma kot jež.

Križasti pajek nam srečo prinaša —
zdaj se pod nosom obriši, da veš!“

„I, če je taka,“ se Janezek zmuzne,

„pa si nataknem nazaj ga na nos.“

Ali — joj! — Pajka med tem že na oknu
željno pohrustal za zajtrk je kos.

Črniški :

Dragi Marijini otroci!

Advent je tu, čas priprave na veseli božični praznik. Kako prijeten čas svetega pričakovanja je to! Skušajmo ga tako preživeti, kakor želi sveta Cerkev. Z duhom pokore opravljajmo svoja stanovska dela in z veseljem prihajajmo k zornicam! Sveta Cerkev zna tako lepo urediti svete čase, da si veliko pridobimo za svojo dušo, če z njo živimo. Prizadevajmo si, da bomo doumeli njeno bogoslužje, in našli bomo veliko veselja in tolažbe.

Med vsemi bogoslužnimi opravili svete Cerkve je najimenitnejša daritev svete maše. V to se ta mesec pri zornicah poglobimo!

Pred kratkim sem bil pri posvečevanju neke nove cerkve. Vi, otroci, najbrž niste še videli teh obredov? Vseh navadni ljudje niti ne morejo videti, ker se jih dobršen del izvrši v cerkvi pri zaprtih vratih, ko so v cerkvi samo škof in duhovniki. Obredi so pa zelo pomembni in dolgi. Največ molitev je določenih za posvečenje oltarja. Večkrat ga škof pokadi, mazili itd. Medtem pa prepevajo duhovniki svete psalme in pesmi.

Proti koncu posvečevanja dene škof po pet blagoslovljenih zrnec kadila v podobi križa na vogle oltarja in v sredino. Na ta zrna položi pet križev iz voščenih svečic in jih prižge. Oltar je razsvetljen po lučkah, kmalu se vname iudi kadilo, in prijetno dišeč dim se dvigne nad oltar in plava v višave. Lep prizor!

Zamislil sem se v starodavne čase. Mislil sem na Abela in njegovo daritev. Mladi pastirček je hotel Boga počastiti, se mu zahvaliti za prejete dobrote in ga prositi novih dobrot. Zadostiti je hotel Bogu za svoje pogreške. Izmed svojih ovac je vzel najljubše in najlepše jagnje. Naredil je oltar, položil nanj drv, zaklal jagnje in ga del na oltar. Mogočen ogenj je zaplapal in použil Abelovo daritev. Dim se je dvigal proti nebu. Bogu je bila daritev všeč.

Mislim na Abrahama in njegovo daritev. Zgodbo poznate vsi. Kar je najbolj ljubil, svojega edinega sina Izaka, je moral darovati. Daleč je potoval s sinom, na goro Morijo. Vso pripravo za daritev je nesel s seboj. Bog se je zadovoljil z dobro voljo Abrahamovo. Ni hotel smrti Izakove. Angel se je prikazal očaku. Mesto sina je daroval kozlička.

Znano vam je, da je izraelsko ljudstvo Bogu darovalo v svetem šotoru in pozneje v templju razne žgalne daritve. Redno se je vršila vsako jutro in vsak večer taka daritev.

Še celo ubogi pagani so hoteli častiti svoje malike z daritvami.

Izmed vseh bogoslužnih del je daritev najimenitejša. Zato se tudi nič ne čudimo, da je sam Gospod Bog v stari zavezi ukazal daritve in natančno določil, kako naj se mu darujejo. Določil je, kdo naj daruje, kaj naj se daruje, kdaj naj se daruje in kako naj se vse izvrši.

Toda vse daritve stare zaveze so popolnoma zatemnele ob oni veliki in edini Boga vredni daritvi, ko se je na gori Kalvariji daroval sam Sin božji, Jezus Kristus, v čast in slavo presvete Trojice in v zveličanje naših duš. Takrat se je zgodilo največje dejanje vse zgodovine.

Ista velika daritev se ponavlja vsak dan na naših oltarjih, pri sveti maši. Otroci, zavedajmo se tega prav dobro! Če bomo to le nekoliko razumeli, ne bomo zamudili (kolikor bo v naši moči) nobene vsakdanje svete maše. O nedeljski sveti maši tukaj sploh ne govorim.

To je doumel stari Mutemanija. Ta stari mož ni bil ne pismouk ne učenik. Bil je zamorec v Afriki. Katekizma ni znal ravno veliko, pač pa so se ljudje zgledovali nad njegovo pobožnostjo. V svoji preprostosti je kmalu spoznal imenitnost svete maše. Vsak dan je hodil — pozimi in poleti — eno uro daleč, da se je udeležil svete maše. Rekli so mu: »Dragi Mutemanija, kaj boš vlačil vsak dan svojo staro glavo tako daleč v cerkev; to je vendar za te pretežko. Saj nisi dolžan to storiti.« Starček se je zvito posmehnil in rekel: »To že vem. Hoja mi je res nadležna in težka. Pa zdaj moram na starost nadomestiti, kar sem zamudil v mladosti. Star sem že, in kdo ve, koliko časa bom še imel priložnost, da se dodobra prikupim Bogu?«

Seveda si bomo prizadevali tudi mi, da bomo z vso pobožnostjo in zbranostjo prisostvovali tej Bogu tako prijetni daritvi. Mislili si bomo vsakikrat, da stojimo na Kalvariji poleg Marije pod križem in potem ne bomo ne klepetali ne se radovedno ozirali, marveč s pomočjo moleka ali mašne knjige pazno sledili svetuemu dejanju.

Tomaž Kempčan je zapisal tele besede: »Kadar mašnik sveto mašo daruje, časti Boga, razveseljuje angele, spodbuja verne, podpira žive, dobiva mrtvim pokoj in je še sam deležen vseh dobrov.«

Mi pa tudi lahko po vsej pravici rečemo: »Kadar prisostvuje Marijin otrok daritvi svete maše, časti Boga, razveseljuje angele, spodbuja verne, podpira žive, dobiva mrtvim pokoj in je še sam deležen vseh dobrov.«

Marijni otroci! To vse pa ni malenkost. Torej!

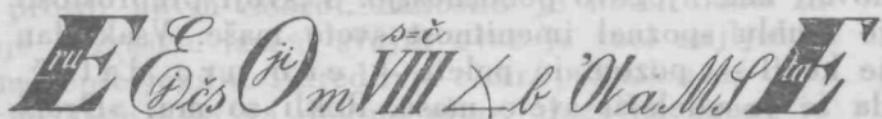
Praznik Brezmadežne bo 8. decembra. Vsi pojdemo ta dan k svetuemu obhajilu. Ponovili bomo naše posvečenje in molili za vse Marijine vrtce in Marijine družbe!

Želeč vam vesel božič in obilo Miklavževih darov, vas vse prav lepo pozdravim:

Z ljubim Sinom slednji čas
Marija blagoslovljaj vas!

Uganke, skrivalice in drugo.

1. Rebus.

2. Črkovnica.

(Iv. Pogačnik)

Imaš sledeće besede: Klepalnik, pometanje večernica, poveljnik, korenjak, beljakovina, potres, podkupovalec, mazlan, potapnik.

Iz prve besede vzemi 2 zaporedni črki, iz druge 3, iz tretje 3, iz četrte 4, iz pete 2, iz šeste 3, iz sedme 1, iz osme 3, iz devete 3 in desete 2, pa boš dobit lep pregovor.

3. Sestavlјavniца.

Razvrsti te črke tako, da ti dado
pod:

1. mesto v Jugoslaviji,
 2. tovarniško podjetje,
 3. dobrodelno ustanovo.

Rešilci in imena rešilcev — ki se sprejemajo le tukaj 10 dni po izidu lista in se objavljajo le imena onih rešilcev, ki bodo rešili vse žagonelke — v prihodnjih številkih.

Rešitve 3. številke.

1. Mesečno ogledalo.

Spominjaj se smrti!

Številke povedo, katere črke moraš vzeti od vsake besede.

2. Kot.

3. Skrita imena.

Kočevje, Loka, Kamnik, Postojna, Metlika, Kranj.